

Information om ett kommande forskningsprojekt om kvinnors hälsa

Du tillfrågas härmed om att delta i ett forskningsprojekt som syftar till att öka kunskapen om lipödem, en sjukdom som drabbar kvinnor men som fortfarande är relativt okänd inom vården. Projektets huvudmål är att förbättra möjligheterna till diagnos genom att ta fram tydliga och objektiva diagnoskriterier.

Vi söker kvinnor som tillhör någon av följande grupper:

- har lipödem *typ II*, vilket omfattar stuss, höfter och lår till knä, eller *typ III*, vilket omfattar stuss, höfter och hela benen ner till anklarna
- har lymfödem i minst ett ben
- har Dercums sjukdom
- har obesitas (BMI på 30 eller över)
- är kontrollpersoner (friska med BMI mellan 18-25)

Du tillfrågas eftersom du tillhör en av dessa grupper. Om du är intresserad av att delta kommer du att få mer detaljerad information om studiens upplägg och vad deltagandet innebär. För att kunna delta behöver dock vissa kriterier vara uppfyllda: du får inte lida av någon allvarlig kroppslig eller psykisk sjukdom som kan försvåra ditt deltagande, och du får inte vara gravid eller ammande. Du ska heller inte ha genomgått kirurgiska ingrepp i fettvävnad, såsom fettsugning.

Vad är det för ett projekt?

Lipödem är en kronisk sjukdom som främst drabbar kvinnor och kännetecknas av smärtsam fettansamling, särskilt i benen. Diagnosen är ofta svår att ställa, och många får vänta länge på rätt hjälp.

I projektet undersöker vi:

- hur lipödem kan särskiljas från liknande diagnoser som lymfödem, Dercums sjukdom och obesitas
- hur bilddiagnostik (ultraljud och magnetresonanstomografi) och laboratorieprover kan bidra till säkrare diagnos
- hur lipödem påverkar kroppens funktioner, som hjärt-kärlsystem och fysisk kapacitet

Genom att jämföra personer med lipödem med andra grupper, såsom lymfödem, Dercums sjukdom, obesitas och friska kontrollpersoner, kan vi identifiera mönster som är unika för lipödem och samtidigt förstå likheter och skillnader mellan sjukdomar som ofta förväxlas. Denna kunskap kan bidra till förbättrad diagnostik och på sikt bättre stöd och behandling för personer med dessa diagnoser.

Forskningshuvudman för projektet är Hälsöskolan i Jönköping.

Hur går projektet till?

Om du väljer att delta i projektet kommer du att genomgå en klinisk undersökning där vi bland annat går igenom din sjukdomshistoria, bedömer samsjuklighet och fettvävnadens utseende, fördelning och konsistens. Du kommer dessutom genomgå en ultraljudsundersökning och en magnetkameraundersökning med fokus på att lokalisera och mäta fettansamlingar i kroppen. Du kommer även att genomgå tester för att bedöma din hjärt-kärlfunktion och fysiska kapacitet. Som en del av studien kommer du också att få lämna ett blodprov, samt vävnadsbiopsier från låret, där ett litet prov från underhudsfett och ett från muskelvävnad tas.

Vid biopsitagning kommer du först få lokalbedövning i området. Sen görs ett mindre hudsnitt med skalpell och biopsierna tas med en speciell nål. Muskelbiopsier medför för vissa personer smärta särskilt i samband med bedövningen, men denna smärta är övergående i karaktär. Ett obehag upplevs ofta i samband med muskelbiopsin, men är snabbt övergående. En viss kvarvarande smärta i området kan finnas kvar i upp till ett par dagar. Ett litet ärr uppkommer,

ca 7 mm långt på låret för varje biopsi. Komplikationer såsom blödning och lokal känselnedsättning har beskrivits men är mycket sällsynta.

Dessutom ber vi dig att besvara ett frågeformulär med frågor om din hälsa och livskvalitet. Undersökningarna kommer att genomföras under perioden 2025-11-01 till 2029-01-01.

Alla som deltar i studien har möjlighet att få reseersättning, om så önskas.

Forskningspersonerna bjuds på en lättare måltid i samband med undersökningarna.

Deltagandet är frivilligt

Ditt deltagande är naturligtvis helt frivilligt och du kan när som helst välja att avbryta det.

Ansvariga för projektet

Ansvarig för projektet är docent Anna Bjällmark (anna.bjallmark@ju.se, 036-101283) vid Hälsohögskolan i Jönköping.

Ytterligare information

Vid intresse för deltagande skickas en mer omfattande redogörelse hem till dig. Om du redan nu har några frågor om forskningsprojektet går det bra att kontakta oss via telefon eller mail.